Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0312

Stališče EU o predlaganem načrtu in prizadevanje EU za pravičen in trajen mir v Ukrajini

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 27. novembra 2025 o stališču EU o predlaganem načrtu in prizadevanju EU za pravičen in trajen mir v Ukrajini (2025/3001(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Ukrajini in Rusiji,

– ob upoštevanju skupne izjave predsednikov odborov za zunanje zadeve v podporo pravičnemu in trajnemu miru v Evropi z dne 24. novembra 2025,

– ob upoštevanju člena 136(2) in (4) Poslovnika,

A. ker cilj EU ostaja pravičen in trajen mir, ki bo temeljil na mednarodnem pravu in pri katerem bodo v celoti spoštovane ozemeljska celovitost, neodvisnost in suverenost Ukrajine; ker Rusija dosledno ne kaže zanimanja za mir in še naprej napada ukrajinske civiliste in infrastrukturo; ker je pobuda za končanje vojne v Ukrajini, ki jo je nedavno podprla administracija ZDA, vzbudila upravičene pomisleke glede zavezanosti ZDA mednarodnemu pravu ter varnosti Evrope in Ukrajine;

1. poziva EU in njene države članice, naj prevzamejo večjo odgovornost za varnost na evropski celini, zagotovijo neomajno podporo Ukrajini in si dejavno prizadevajo za trajen mir; poudarja, da se noben sporazum, katerega cilj je končati rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, še zdaleč ne bo nanašal le na Rusijo in Ukrajino, ampak bo imel daljnosežne posledice na evropsko varnostno ureditev; v zvezi s tem vztraja, da se o Ukrajini ne bi smelo o ničemer odločati brez Ukrajine, o Evropi pa ne brez Evrope;

2. je seznanjen, da si administracija ZDA prizadeva za končanje ruske vojaške agresije proti Ukrajini, vendar meni, da ambivalentnost politike ZDA do Ukrajine škoduje cilju uresničitve trajnega miru; zato odločno poziva EU in njene države članice, naj izkažejo vodilno vlogo

v tem ključnem trenutku za geopolitiko in še naprej sodelujejo z ZDA in podobno mislečimi partnerji, da bodo pogajanja za pravičen in trajen mir za Ukrajino temeljila na načelih mednarodnega prava, potekala v dobri veri in imela za cilj dokončno prenehanje ruske agresije proti Ukrajini;

3. poudarja, da mora evropska strategija za mir za Ukrajino temeljiti na mednarodnem pravu, krepiti evropsko varnost, ohranjati in ponovno vzpostavljati suverenost in ozemeljsko celovitost Ukrajine ter biti sprejemljiva za Ukrajino in njeno prebivalstvo, pa tudi podlaga za vsa nadaljnja diplomatska pogajanja; ponavlja, da miru ni mogoče doseči s popuščanjem agresorju, temveč sta potrebna neomajna in trajna podpora Ukrajini ter ustrezno odvračanje Rusije od ponovitve agresije v prihodnosti;

4. meni, da bo treba morebiten sporazum sprejeti po doseženem premirju in ga podpreti z učinkovitimi ukrepi za spremljanje izvajanja zavez in preprečevanje zamud pri izpolnjevanju obveznosti ter trdnimi varnostnimi jamstvi EU in ZDA za Ukrajino, ki bodo preprečila morebitne ponovne agresije in ter se jim nemudoma zoperstavila, saj je Rusija v preteklosti očitno kršila prejšnje pravno zavezujoče sporazume, zaveze glede spoštovanja suverenosti svojih sosed in temeljna načela mednarodnega prava;

5. poudarja, da noben mirovni sporazum ne sme omejevati zmožnosti Ukrajine, da brani svojo suverenost, neodvisnost in ozemeljsko celovitost, ter je posledično izpostaviti prihodnjim napadom; poudarja, da mora tak sporazum Ukrajini zagotoviti verodostojna varnostna jamstva na ravni člena 5 Washingtonske pogodbe in člena 42(7) Pogodbe o Evropski uniji, pri čemer se je treba izogniti ponovitvi memoranduma iz Budimpešte iz leta 1994, ter ponovno potrditi, da lahko Ukrajina svobodno izbere svoja varnostna in politična zavezništva brez ruskega veta;

6. poudarja, da mora vsak mirovni sporazum Rusijo obvezati, da Ukrajini v celoti povrne vso materialno in nematerialno škodo, ki jo je povzročila; poudarja, da mora vsak tak sporazum zagotavljati popolno odgovornost v skladu z mednarodnim pravom za kaznivo dejanje agresije in vojna hudodelstva, ki so jih zagrešili Rusija, njeni zavezniki in njene pridružene enote proti Ukrajini in ukrajinskemu ljudstvu, pred Mednarodnim kazenskim sodiščem in Posebnim sodiščem za kaznivo dejanje agresije; poleg tega poudarja, da mora zagotoviti tudi vrnitev vseh vojnih ujetnikov, civilnih pripornikov in ugrabljenih ukrajinskih otrok ter umik vseh ruskih sil z mednarodno priznanega ozemlja Ukrajine;

7. poziva države članice, naj nemudoma sprejmejo in začnejo izvajati ukrepe za pravno in finančno trdno „posojilo za reparacije“ Ukrajini, podprto z zamrznjenimi ruskimi sredstvi; poudarja, da se o usodi in pogojih naložb teh sredstev ni mogoče pogajati brez EU;

8. želi spomniti na svoje stališče, da EU in njene države članice ne bodo priznale začasno zasedenega ukrajinskega ozemlja kot ruskega ozemlja; poleg tega poudarja, da bi bilo treba na obe strani stične črte napotiti močno mednarodno mizijo za ohranjanje miru in opazovalno misijo z mandatom Varnostnega sveta OZN, da bi tako zagotovili trdna mednarodna varnostna jamstva in preprečili morebitne prihodnje kršitve suverenosti in ozemeljske celovitosti Ukrajine; glede na sedanje nestabilne varnostne razmere v Evropi ponavlja, kako pomembno je, da Nato in ZDA ohranijo vojaško prisotnost vzdolž vzhodnega krila, saj je to ključnega pomena za stabilnost regije; poudarja, da bodo morali EU, njene države članice, ZDA in podobno misleči partnerji, če bo dosežen pravičen mir med Ukrajino in Rusijo, prevzeti ključno vlogo pri zagotavljanju njegovega izvajanja;

9. poudarja, da bi moral vsak sporazum z Rusijo vključevati zavezo Rusije, da bo nemudoma prekinila hibridno vojskovanje proti EU in njenim partnerjem, vključno z Ukrajino;

10. vztraja, da sankcije ne bodo odpravljene pred pogajanji o mirovnem sporazumu in njegovim izvajanjem; poziva EU, naj v primeru, da se Rusija ne bo pridružila resnim mirovnim pogajanjem, uvede nadaljnje obsežne sankcije;

11. je prepričan, da lahko pristna pogajanja, podprta s polno politično, vojaško in gospodarsko težo čezatlantske skupnosti in njenih mednarodnih partnerjev, vzpostavijo celovit, pravičen in trajen mir za Ukrajino ter utrejo pot pravičnemu in vključujočemu gospodarskemu in socialnemu okrevanju;

12. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, predsedniku, vladi in parlamentu Ukrajine, generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov, kongresu ZDA in ruskim oblastem.